

ניחא ליה לאיניש למיעבד מצוה בממונו

- ◀ רא"ש חולין פ"ח סי' כ"ו – דברי חמודות על הרא"ש (2)
- ◀ קצוה"ח סי' רס"ב סק"א (ניחתא דמצוה שאני) (2)
- ◀ טור או"ח סי' י"ד ד"ה וליטול – ב"י ד"ה וליטול (3)
- ◀ או"ח סי' י"ד סעי' ד', ובמשנה ברורה שם (3)
- ◀ ערוך השלחן סי' י"ד אות י"א (4)
- ◀ פרי מגדים (משב"ז) סי' י"ד ס"ק ו' (4)
- ◀ פרי מגדים סי' י"ד סק"ז (4)
- ◀ שו"ע הרב ה"ל שאלה סי' ה' אות ה' (4)
- ◀ ערוך השלחן סי' י"ד אות י"ג (5)
- ◀ כף החיים סי' י"ד ס"ק ל"א (5)
- ◀ מאסף לכל המחנות סי' י"א ס"ק ל"ב (optional) (5)

קיטעל

- ◀ שו"ת האלף לך שלמה סי"ח (6)
- ◀ מטה אפרים סי' תקפ"ו סק"ה (6)
- ◀ רמ"א סי' תרמ"ט סעי' ה' לענין ד' מינים (6)
- ◀ תרומת הדשן תשובה סי' ק' ובפסקים סי' קנ"ט (7)
- ◀ ט"ז תרל"ג ס"ק ד' לענין סוכה (7)
- ◀ אגרות משה ח"ד סי' ק"ו (8)

ספרים

- ◀ שו"ע או"ח תע"ב סעי' ד', ובמג"א ס"ק ד' (8)
- ◀ שו"ע הרב ה"ל גזילה סי' ד' (9)

רא"ש חולין פ"ח סי' כ"ו בסו"ד

הוי כאילו הרשהו. ונהגו להתעטף בטליתו של חבירו אפילו בלא ידיעה ומזכך (קבו) וסמכו על זה דניחא ליה לאיניש דליעציד מלוא בממוניה. ואם מלוא מקופלת יחזור ויקפלנה כבראשונה. (קבה) דאי לאו הכי לא ניחא ליה:

לד חולין תלמוד בבלי עמוד מס 504 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

דברי חמודות על הרא"ש שם

זהל' צינית בשם הריטב"א: (קבו) וסמכו על זה דניחא ליה לאיניש וכו'. וז"ל בנימוקי יוסף בהלכות צינית במקום שנהגים להניח טליתיהן צדיה"כ אם בא אדם להתעטף זה לפי שעה ולהחזירו במקומו מותר ולא חשיב שואל שלא מדעת גזלן הוי כיון דליכא חשש כילוי קרנא ניחא ליה לאיניש דליעציד מלוא בממוניה משא"כ בספרים דשמא יבא לקרות בהם הרבה עד שיקרע מרוב משמוש ע"כ כלומר אבל טלית אין דרך להתעטף בה אלא בשעת תפלה ובקליור דייק הכי וכחז שמוחר להתעטף בו בשעת תפלה ובנימוקי יוסף פרק הספינה כתב דתפילין מניחין שלא מדעת בעליהן כמו בטלית: (קבה) דאי לאו הכי לא ניחא ליה. וה"ל שואל שלא מדעת והוי גזלן ועליו אמר הכתוב וצונו צרך נאך ה' כ"כ רבינו ירוחם וכלומר שלא יבא זה ידי חובת מלואו וכ"כ רמ"י ז"ל ועיין בפרק כל שעה סימן י"ט וכן בפרק שלשה שאכלו סימן ב' ומה שכתבתי שם סעיף ד':

לד חולין תלמוד בבלי עמוד מס 504 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

קצוה"ח סי' רס"ב סק"א

סי' רס"ב סעי' ג' (א) כיון שבה לידו קודם יאוש ומשום דקי"ל

כאב"י דיאוש שלא מדעת לא הוי יאוש

ובר"פ אלו מליאות פריך לאב"י מהא דתנן ואם אמר לו כלך אלל יפות כו' חרנמא רבא אליבא דאב"י דשו"א שליח ה"ג מהבבב"א דאי לא שו"א שליח הא בעינן לדעתיהם ע"ש. והקשה הב"י מזה ב"ד סי' של"א על הרמב"ם שכתב בפ"א מחרומות וז"ל החורם שלא ברשות או שירד לחוך שדה חבירו וליקט פירות שלא ברשות כדי שיקחם וחרם אם בא בעל הבית ואמר לי' כלך אלל יפות אם ה' שם יפות ממה שחרם חרומתו חרומה ואם לאו אין חרומתו חרומה ואם ליקט בעה"ב והוסיף בין כך ובין כך חרומתו חרומה עכ"ל וכיון דאין קי"ל כאב"י דיאוש שלא

חרם לא הוי יאוש לא מהני כלך אלל יפות אלא בדשו"א שליח. וע"ש יח דהעלה דרמב"ם סמך עצמו על סוגיא דקידושין דף כ"ב וממילא חידחי' הך סוגיא דר"ם אלו מליאות דשם אמרין האי ברסיא דקדיש בפרומא דשיכרא אחא בעל הבית ואמר אחאי לא אחית מהאי חריפא אמר רבא לא אמרו כלך אלל יפות אלא גבי חרומה ומשמע דאפי' בכס"ג שליטא שלא ברשות כי אחא בעה"ב ואמר כלך אלל יפות וגלי אדעת' דניחא לי' אפי' דמטיקרא לא ידע מהני והטעם משום דמלוא שאני ומהני אפי' לא ידע מטיקרא ומשום דמסתמח ניחא לי' מטיקרא ע"ש. ובס"ז שם סאריך בזה והעלה ג"כ בדברי הב"י דסוגיא דפ' אלו מליאות חידחי' ומשום דניחוחא דמלוא שאני ואמרין מדהשתח ניחא לי' מטיקרא נמי ניחא לי' ואפי' דמטיקרא לא ידע ע"ש. וכן נראה לעג"ד מוכח מהא דאמרו

קצות החשן הלר, אריה ליב בן יוסף הכהן עמוד מס 382 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

טור או"ח סי' י"ד ד"ה וליטול

ז"ל: [נ] וליטול טלית חבירו בלא דעתו ולברך עליה י"א שהוא מותר
דניחא **אם מצאה מקופלת (י) טלית של שותפין חייבת בציצית:** **אונה**
 או"ח א יעקב בן אשר (בעל הטורים) עמוד מס 49הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

בית יוסף שם ד"ה וליטול

וליטול טלית חבירו בלא דעתו וכו' ז"ל ספר מנחת קטן יש לברך על טלית חבירו אפילו בלא מחנה רק שיתן לו חבירו רשות ואפילו בלא רשות נתי דמסתמי
 נוחא ליה לאיניש דניעבד מצוה במחוי' מיהו טלית מקופל ומונה צריך ליטול רשות. והמדרכי כתב על זה ולי אני הדיוט ז"ל דלי מקפלו ככתחלה
 שרי או שחא כיון שהבעל מקפלו גלי דעתיה שמקפיד בדבר מלהשאילו עכ"ל ונמחקו יוסף כתוב ונמחקו שנהגו להניח טליתותיהם בבית הכנסת אם בא אדם
 להתעטף בו לפי שעה ולהחזירו במקומו מותר ולא חשוב שאל של מדעת גזלן הו' כיון דליכא הכא חשש כילוי קרנא נוחא ליה לאיניש דליעבד מצוה במחוי' ^{החכמה}

משא"כ בספרים דשחא יבא לקרות בהם הרבה עד שיקרע מרוצ משמוש (ב) ור"י
 כתב וז"ל ואותם שלוקחי' ציצית שמונחים בב"ה בלא ידיעת בעליהם מותר להחזיר
 נוחא ליה לאיניש לקיומי מצוה בין בגוסי' בין במחוי' ובלבד שיחזירו שם מקופל
 כמו שהיה שאם לא החזירו מקופל ודאי לא נוחא ליה למחריב וכו"ל שאל של מדעת
 והו' גזלן ועליה אמר הכותב ונזע ברך
 של שותפין חייבת בציצית: נאך ה' עכ"ל וכו"ל שהיא דעת הרא"ש
 מטלית זה וליתנם באחר (ב) שכתב בפרק כל הנשר ונהגו להתעטף
 בטליתו של חבירו אפי' בלא ידיעה וסמכו
 יקח הכנף כמו שהוא עם הציצית על זה דניחא ליה לאיניש דלעבד מצוה
 החוטין בין שני בנפים מזו לזו במחוי' ואם מצאה מקופלת וחזר
 תה ואח"כ חתכה באמצע ונפרדו וקפלה ככראשונה דאי לאו הכי לא
 נוחא ליה עכ"ל וכן עמא דבר:
 או"ח א יעקב בן אשר (בעל הטורים) עמוד מס 49הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

או"ח סי' י"ד סעי' ד' ובמשנה ברורה שם

ד' *מותר ליטול

(ו) [ו] (יג) טלית חבירו (יד) ולברך עליה, ובלבד (ט) (טו) שיקפל אותה אם מצאה מקופלת: הגה
 והוא הדין בתפילין (ג"י פרק הספינה). אבל אסור ללמוד מספרים של חבירו (טז) בלא דעתו, דחיישינן
 שמא יקרע אותם (ט) בלימודו (ג"י הלכות קטנות): ה' *טלית (יח) של (י) שותפין (יח) חייבת בציצית,
 א כהן, ישראל מאיר בן אריה זאב עמוד מס 62הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

דאין מחייב להשאל טליתו לאחר והוא יברך על טלית שאולה, עיין
 שם: * טלית של שותפין חייבת וכו'. עיין במשנה ברורה כמה
 שכתב: ואיירי שחבירו מרצה וכו', והוא מהפרי"מגדים; הגם דבעיקר
 באקראי, דוקא באותו מקום, אבל להוציאו מביתו לבית הכנסת או איפכא אסור, דאפשר שמקפיד עליו והו' גזל. ועיין בפרי-
 מגדים שכתב דבכל גווני ראוי ליהדר כשבעליו עמו שישאלנו, ואין סומכין על החזקה במקום שיכולין לבררו בקל, וכל-שכן
 אם יודע בו שהוא מקפיד: (יד) ולברך עליה. עיין במגן אברהם. ועיין בדרך החיים שכתב דיותר טוב שיכוין שלא לקנות
 ולא יברך: (טו) שיקפל אותה. (כג) כקיפולה הראשון, (כד) ובשבת יקפל אותה ולא כקיפולה הראשון. והמגן אברהם מיקל
 בשבת שלא לקפל כלל: (טז) בלא דעתו. אפילו (כה) באקראי בעלמא, דחיישינן שמא יקרא בהן הרבה עד שיתקרעו מרוב
 המשמוש. והעולם נוהגין כשמוציאין סידור תפלה או מחזור בבית הכנסת שלוקחין אותו כדי להתפלל בו, ואיני יודע היתר
 לזה, דמאי שנא סידור מספרים [פמ"ג]: ה' של שותפין. וטלית של שותפות נכרי וישראל או איש ואשה, חייבת בציצית
 א כהן, ישראל מאיר בן אריה זאב עמוד מס 62הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

ערוך השלחן או"ח סי' י"ד אות י"א

יא כתבו המור וש"ע סעיף ד' דמות' ליטול מלית חבירו ולברך עליה ובלבד שיקפל אותה אם מצאה מקפלה עכ"ל משום דודאי ניחא ליה לאינש למעבר מצוה במטו [מור] ורצון בעל המלית בכך ולא קפיד ודכן אי ידעינן דגברא קפדנא הוא אמור ליטול שלא מדעתו ונלע"ד אף שרבותי פסקו הדין הזה דבסתמא מותר ליקח מלית חבירו שלא מדעתו ולהתפלל בו ממעם דודאי ניחא ליה מיהו אנן חוינן דהרבה מקפידים בזה מאד ובפרט כשהמלית הוא חדש ונקי וגם יש בני אדם שאין סובלין כלל שאדם אחר ילבש בגד שלהם ממעם יעה ונקיות ונלע"ד שמאד יש להתיישב בדין זה :

א (או"ח א) אפשטיין, יחיאל מיכל בן אהרן יצחק הלוי עמוד מס 38 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

פרי מגדים (משב"ז) סי' י"ד ס"ק ו'

עליה חס לא כפי' כהדיו מתנה ע"מ להחזיר לו מברך כפיר. ופא"ר אות ו' יע"ש : ו שיקפל. עט"ז יש להסתפק חס כניחו דשאי כי כפי' הניח אותן המניחים עליהם בנים הכנסת הא כניחו לא ורואי ודאי כשנעלו כמ' שישאל לו וכהיה דר"פ למאי כי"מ ליט"ל וליה ואין סומכין על חזקה במקום דאפשר לנדרוי בקל וכי"ש חס יודע נ' שהוא מקפיד : ו אסור. עט"ז והפולס נוהגין בנים הכנסת כסמולאין סידור חפלה וכדומה או"ח א קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 405 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

פמ"ג סי' י"ד סק"ז

וכי"ש חס יודע נ' שהוא מקפיד : ו אסור. עט"ז והפולס נוהגין בנים הכנסת כסמולאין סידור חפלה וכדומה של חבירו שנוקמן בלא דעת בעליו וא"י היתר לזה ומי"ש סידור מספרים דא ודא חסא היא וטליה בנים הכנסת הוא דשאי חס ספרים חס כניה"כ אסור סידור ומספרים. דע דמי"ש כש"ע ס"ה טליה שומכין חייבת והיינו שחברו מרובה שילך חכרו בו והוא בלא ליציא מייב לפשות בו ליציא ואסור בלא ליציא חסל שומכין ויש בו ליציא וא"י מקפיד על חבירו שלא ילך בו אפי"י יש בו כדי חלוקה וככל חלק שיפור טליה אפי"י חס לונכו כגזילה ומכר בלא חסא כי חלק הא' שבו כי ליציא אינן שלו. וכי"ש חס אף בו מדין ליציא : או"ח א קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 405 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

שו"ע הרב הל' שאלה סי' ה'

ה' בר"א כשהשואל נותן רשות לזה ללמוד בו כי כל משך ימי שאילתו הספר קנו לו ללמוד בו ורשאי ליתן זכותו לאחר אבל יא אסור לילך לבית חבירו לקרות שם מספרו יא אפילו באקראי שלא מדעתו בין שהוא שלו בין שהוא שואל בידו ואצ"ל להשתמש בשאר חפציו יא א"כ ידוע לו בבירור שלא יקפיד עליו בעל החפץ או שהוא דבר שאין דרך כל בני אדם לו להקפיד עליו כלל מפני שאין חשש הפסד וקלקל כלל בתשמיש זה אבל דבר שמקצת בני אדם מקפידים עליו מפני חשש קלקול אע"פ שרובן אין מקפידין מפני שהוא חשש רחוק אין הולכין בזה אחר הרוב לומר שכן הסתם לא יקפיד בעל החפץ זה ואפילו עו אם ברי לו שלא יקלקל כלל אסור כי בעל החפץ חושש עכ"פ שמה יקלקל ואם היה יודע שזה משתמש בחפציו אפשר שהיה מקפיד ונמצא זה שואל שלא מדעת הבעלים והוא גולן אף שאינו מקלקל כלל כמו שנתבאר כל זה בה' מציאה ופקדון :

ה-ו (יו"ד חו"מ) שניאור זלמן בן ברוך מלאדי עמוד מס 324 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

ערוך השלחן סי' י"ד אות י"ג

יב וכתב רבינו הרמ"א דתפלין מותר ג"כ ליטול שלא מדעת אבל אסור ללמוד מספרים של חבירו ברא דעתו דחיישינן שמא יקרע אותן בדימודו עכ"ל ואפילו באקראי בעלמא אסור דשמא יעיין בו הרבה עד שיקרע מרוב משמוש ומ"מ לעיין בעלמא נהגין היתר וכן ליקח סידור ומחזור בלא ידיעת הבעלים דרובא דעלמא אינם מקפידים בזה ועי' מ"ש בחו"מ סי' רצ"ב סעיף ל"ד [ועט"ז סק"ז ומג"א סק"י] :

א (או"ח א) אפשטיין, יחיאל מיכל בן אהרן יצחק הלוי עמוד מס 38הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

כף החיים סי' י"ד ס"ק ל"א

סי' ט' אות ט"ז פתחי עולם י"ג, זה לשון החס"ל ש" ורבים הין נזהרין בזה וכו' הטוב יכפר בעדס כי שגגה היא דמה יסכון גבר לטרוח ולהיות יגע לריק בעשותו מלוא בעצירה לקבל נגד תחת זונג הלל הכעדר טוב שאם ישב האדם ולא עבר עצירה נותנים שכר כעושה מלוא וראוי לכל ישראל למחול ולפרסם דניחא ליה למיבד מליה בספריו ולא יענש שום אדם צדיקתו ואפי' המניחים סידורי תפלות צב"כ מאחר דנהוג עלמא ליקח סידור לחפילה מן הבא בידו סתמו כפירוש דהמניחו שם אינו מקפיד וניחא ליה דלעצור מלוא צממוניה כל שיחזור ויניחו במקום שהיה. ומעיקרא נמי לא יוליאו ממקום למקום בלי ידיעת בעלים, דמשכחת לה שצאוהו הפרק יבקשו בעליו ללכת ולא ימלאנו ויכעוס על הנוטלו. וכן בספרים של הקדש לא ניחא רבות להוליאם מצב"כ או צב"מ"ד ולא ניחא לזה למקדיש שיצאו לידו איבוד ותכלה קרנא אלא שילמדו במקום שהם עכ"ל. ועיין צח"מ צב"ג

או"ח א סופר, יעקב חיים בן יצחק ברוך אליהו עמוד מס 71הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

מאסף לכל המחנות סי' י"א ס"ק ל"ב

סעיף ד (לב) מותר דימוד מליח חבירו. סי' שלא מדעתו דניחא ליה לאיגד וליפטר מליח צממניה יאס סימד וטח טלינס רואס אס טומפין לו נוס ולי אפרין אן קיס לי דניחא ליה סי בלרתיא יוסר כלי חסן ומלס סי כיד ובסער כרב מטח כלי חרמ צנימין ואז סי רסל מקיר כריך סי כ' דסגרי דלא משנחין ציס ופיין בעמד יצחק סכניא דמשנחין כיכ יפ' צסער אריטו לחיים דף ז' סיג ובספרו חיב דף י"ב אזה ג' ממכיל מרבר זס צמחלוקה טגיי וס' צסער לג חיים (לכנאן) מסריה סלאני זיל) חיב סי קמיצ לפנן מליח כל דקפיד ולא ניחא ליה חין מקיס לצרך לכי"ט ופרין צסייה פננ יוס סיג סי' סח סתח לצחק צוס בין צליה טיש צוס ניכ סנאלה לציסס בין אחרג דליכא רק סנאלה מלס פיהר טס ליקח אפי' מקפיד וסייס אמנס סמדנדי סרטייל צסי' חרמיט סעיף ס' נראס דאן ליקח יפ' צסייה סי יאשפ סי ג' וסי צסייה כרואיס חיל סי ג' צב"ח

א גאלד, יחיאל מיכל סג"ל עמוד מס 169הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

שו"ת האלף לך שלמה ס"ח

סי' ח'. נשאלתי מי שיש לו קיטל במשכון מאחד אם מותר להשאילו לאחר בלא דעת הלוה. נראה דמותר בין דמפורש בס' י"ד דמותר ליטול טלית של חברו שלא מדעתו מכח דניחא ל' לקיים מצוה בממוני' וא"כ ה"נ כיון דמפורש בס' כ"ב בטו"ז דאין לילך בקיטל לבה"כ כיון דנעשה מיוחד למצוה להתפלל בו אין לשמש בו תשמיש בזיון עיי"ש וא"כ כיון דהוי בגד של מצוה הדר דומה לטלית דאמרינן דניחא ל' לקיים מצוה בממוני' ומותר ליטלו שלא מדעתו כיון דמדמהו הטו"ז לטלית לענין זה דאין לילך בו לבה"כ לתשמיש בזיון ה"ה נמי דדומה בזה לטלית דמותר ליטלו בלא דעת חברו לכך ממילא מותר המלוה להשאילו בלא דעת הלוה ואין לומר דעשוי להתלכך ז"א דאפשר ע"י כביסה הוא חוזר לקדמותו ואין בזה הפסד להבעלים כלל בזה מה שיחזור ויכבסנו וז"ב :

א (או"ח) קלוגר, שלמה בן יהודה אהרן עמוד מס 10 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

מטה אפרים סי' תקפ"ו סק"ה

ה' כוהר (ט) ליטול' שופר של' חבריו (ו) בלא דעתו' ולברך עליו אבל אין לו לתקוע בו יותר מכדי חיובו שטא יהיה חבריו מקפיד כיון שהשופר מתקלקל קצת בתקיעתו וס"מ מאה קולות יכול להקיף בו כיון שנהגו לתקוע בשיעור הזה כמבואר :
מטה אפרים השלם >אלף למטה, אלף למגן< מרגליות, אפרים ולמן בן מנחם מאנוש עמוד מס 86 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

רמ"א או"ח סי' תרמ"ט סעי' ה'

הראשון בלבד אבר בשאר ימים הכל כשר : הנה (ו) יש פוסלין בגזול כל ז' ימים והכי נהוג לכל שאל יולא בו [עור והמגיד בשם פסקים] שן ומותר (ט) ליטול לולב של חבירו בלא דעת חבירו בשאר ימים (ז) דניחא ליה לאינש לתיעבד מלוא בתמונה והוי כשאל [ת"ד סי' ק' ופסקיו סי' קי"ט] והשר כשר וכמה בשאר ימים [עור] ין וניטל (י) פשתאז או עוקא דינו כחשר וכשר מיוס ראשון ואילך [רבינו ירוחם נ"ח ח"ג] מיהו חס נקבואה עכברים לא יטלו חף שאר הימים משום תלואם [כל בו] (ח) ית עד (טו) שיסיר ניקור העכברים לכל חס היה יבש או מומר שפסול כל שנעת ימים חף חס חסר היבשות או הנמור פסול כל שנעה הואיל ונא מבח פסול (הנאות חשירי פ"ק לולב הגזול) ומותר לכתולה להטות על אחרונ שיהיה ית כולו ליום ראשון ושאינו כולל ממנו כל בין השמשות של ליל שני ואילך ומותר לו לכתולה לאכול ממנו מיוס שני ואילך ולגזל ידי מלוא עם הנשאר (נ"י בשם הרא"ש) חלל שאין לו בקיאות במלאים כדלעיל בש"ס מל"ח נהג"ס : ל והפיסול או"ח ג קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 208 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

תרומת הדשן תשובות סי' ק'

שאלה: אחד רצה ללך לדרך בחול המועד בסוכות ובא בהשכמה לברכה לברך (את) [על] הלולב ולא מצא לולב ואתרוג של צבור, אבל לולבים ואתרוגים של חבירו מצא. יכול ליטלם ולברך עליהם או לאו.

תשובה: יראה דשפיר דמי לברך על אחד של היחידים, כיון דקי"ל בשאר ימים בר מיום ראשון יוצאים בשאולה אפי' לכתחילה. וא"ת הך שאילה לא מדעת הוא, ורב אלפס פסק פ' המפקיד דשאולה שלא מדעת נקרא גזול, וא"כ גזול הוא ולא שאול. וכתב א"ז² וסמ"ג³ בשם ר"א וכן באשירי⁴ וכן בסמ"ק⁵ ויש אומרים דגזול פסול אף בשאר ימים. מ"מ נראה דכה"ג ניחא ליה לאיניש למיעבד מצוה בממוניה⁶. וכעין זה כתב באשירי פ' כל הבשר⁷ דנהגו להתטעף בטלית של חבירו אפילו שלא מדעתו וסמכין אהא דניחא ליה לאיניש לקיימא מצוה בממוניה. ואם מצאה מקופלת

א (שו"ת) איסרלין, ישראל בן פתחיה עמוד מס 86הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

תרומת הדשן פסקים סי' קנ"ט

בסמ"ק² וא"ז¹ כתבו: דבשאר הימים אינו יוצא בגזול. נראה דאפי' לפי הירושלמי יכול אדם לברך אלולב דחבריה בשאר ימים בלי ידיעתו. ואע"ג דאמרינן דשואל בלא דעתו הוי כגזילה, אפי"ה בהא שפיר דמי, כיון דלא מחסר ממוניה מיד, ניחא ליה לאיניש דליעבד מצוה בממוניה⁵. והא דאמרינן דלא ניחא ליה, היינו כשמחסר ממון, אבל בלא מחסר לא. וראייה מטלית

ב (פסקים) איסרלין, ישראל בן פתחיה עמוד מס 74הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

ט"ז סי' תרל"ז ס"ק ד'

מ"מ סוכה ו אע"פ שלא חיבר תקנת חכמים שאין לבעל הן בלבד ז (ד) אבל אם נזר סוכו או בראש הענלה וישב בה ו ננה סוכה בקרקע שמשון ושמשון תקף שלו ז לא ילא זה ואין כלן תקנה הז הולאה (הנהום אשירי פ"כ דסוכה מרמזו דמיחא ליה לחינש דליעבד מנ"ל בממונו וסוף ק"ז ממה דליתא בס' חרמ"ט דמותר לו לאדם ליטול לולב של חבירו שלא מדעתו דודאי קפיד אדם טפי פל האחרון. ולולב ממה שקפיד פל כרס' לסוכה שלו אלא דל"ל דהיינו כ"ז שכתב סוכ' חינו שם אכל בשעה שהוא שם אפשר דקפיד עליו שלא יראה חבירו פסקיו ואכילתו כלי ידעו זה דבר מוסכם מלד הסכמה כ"ל :

אור"ח ג קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 185הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

אגרות משה ח"ד סי' ק"ו

ומה שנסתפק כת"ר באשה שפטורה ממצות לולב ורוצה לקיים המצוה אם מותרת גמי ליטול לולב של אחר שלא מדעתו בשאר ימים דאולי טעם הרמ"א סימן תרמ"ט סעיף ה' דמותר ליטול שלא מדעתו משום דניתא ליה לאינש למיעבד מצוה בממוניה הוא רק לאיש שמחוייב בהמצוה ולא באשה שאינה מחוייבת. הנראה לע"ד שכיון שעכ"פ יש לה מצוה ויש לה שכר על זה הוא ג"כ בחזקה זו דניתא ליה לאינש שיעבדו מצוה בממוניה וראיה מציצית בסימן י"ד סעיף ד' שמותר ליטול טלית של חברו ולברך עליה גמי מטעם דניתא ליה לאינש למיעבד מצוה בממוניה אף שכל הענין דללבוש טלית בשעת התפלה אינו חיוב ממש אף מדרבנן אלא שהוא מנהג טוב, משום דמ"מ כיון דיקיים מצוה בהלבישה הוא בחזקה דניתא ליה כיון דלא מצוי קלקול ע"י זה. לכן גם באשה אף שאינה מחוייבת וגם אין מנהג לחייבה מאחר שעכ"פ יש לה קיום מצוה הוא בכלל החזקה דניתא ליה לאינש. וזהו נראה שהוא גם המקור למשי"כ במ"ב סימן תקפ"ו בשם מטה אפרים שמותר לתקוע בשופר של חברו כל המאה קולות אף שהוא רק מנהג שהזכיר כת"ר.

ד' (ח"מ א, אר"ח ב, אר"י ב) פיינשטיין, משה בן דוד עמוד מס 295 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

שו"ע או"ח סי' תע"ב סעי' ב' ובמג"א ס"ק ב'

**ב ד יסדר שלחנו יפה ב [ז] בכלים (ג) נאים כפי כוחו
ה ויכין מקום מושבו [ה] שישב בהסיבה דרך חירו: הגם
ואפילו עני שאין לו כרים ג [ד] ישנ על (ג) ^{הספסל} (מדכי ויש פרק
ערי פסג') :**

או"ח ב קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 380 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

**ב בכלים נאים . כל השנה טוב למעט בכלים נאים זכר לחורבן חוץ מליל פסח
ירבה בכלים נאים ומהר"ל לא היה משתמש במשכנות של פשוט כ"א בפסח
וכן מ"כ בשם מהר"מ דהרי גנינת הפשוט דשאל שלא מדעת גזלן כוי פ'
בח"מ סי' שצ"ט וקשה אטו בפסח מותר לגזול וי"ל כיון דאין משתמש בהם
אלא פזם אחת בשנה לא מקפיד הפשוט
[בכלים (ג) נאים כפי כוחו ועיין בע"ז צ"ד סי' ק"ך ס"ט : ג ישנ על
ואחרי כן יוסף בן אפרים עמוד מס 380 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה**

שו"ע הרב הל' גזילה אות ד'

ד' אסור לעשוק את חברו אפילו כל שהוא שנא' *לא תעשוק את רעך יג ואיזהו עושק זה הבא ממין חברו לידו ברצון הבעלים כגון שיש לחברו בידו הלואה או שכירות ואינו רוצה לשלם (או ג) שמדחהו בלך ושב לך (ושנב) . כשהא"י

יודע שהוא משקר אסור לכחש לו שום דבר מפני חז"ש ואף במקום שאין הנכרי יודע יז אינו רשאי אלא להפקיע הלואתו או שאר חובו שהוא חייב להנכרי (ה) אבל כשהחפץ של הנכרי הוא בעין אסור לכפור בו שהרי זו גזילה ממש ולא עוד אלא אפי' קנה חפץ מנכרי יט אסור להטעותו בחשבון בנתינת מעות בעד החפץ כמו שנא' וחשב עם קונהו שהרי אין הנכרי מקנה לו החפץ אלא בעד סכום הדמים שפסק לו והמטעהו בחשבון המעות ה"ז כגונב החפץ ולא כמפקיע חובו ואפי' גניבת דעת שאין בה חסרון מעות אסורה במו"ט כמ"ש ¹²³⁴⁵⁶⁷אח"ח

בה' אונאה :

ה-ו (יו"ד חו"מ) שניאור זלמן בן ברוך מלאדי עמוד מס 305 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה ¹²³⁴⁵⁶⁷אח"ח